

УЧЕБНА ПРОГРАМА ПО АНГЛИЙСКИ ЕЗИК – XI КЛАС, ПЪРВИ ЧУЖД ЕЗИК – ПРОФИЛИРАНА ПОДГОТОВКА

I. ОБЩО ПРЕДСТАВЯНЕ.

Обучението по английски език в XI клас е част от профилираната подготовка на учениците в гимназиалната степен на профилираните гимназии. То споделя с учебния предмет български език и литература насочеността си към придобиване на културологични и специфични литературни знания, формиращи личността на ученика като широкообразована, компетентна, нравствена и емоционално пълноценна личност.

Запознаването на учениците с върховите достижения на англоезичната литература в оригинал допринася за изграждане на основни нравствени ценности, комуникативен опит, логично и аргументирано мислене, художествен вкус и мяра, както и езикова грамотност. То е в непосредствена връзка с обучението по западноевропейска литература, както и с определени периоди и тенденции, засягати в обучението по българска литература. В другото си основно измерение обучението по английски език и литература се явява естествена част от преподаването на английски език в профилираните гимназии. То е проява на съвременната тенденция за езиково обучение чрез литературни текстове.

В концепцията на настоящата учебна програма заляга критическото схващане за трите различни възможни подхода към литературата, отразени като три основни ядра на учебната програма, представени чрез четирите основни речеви умения – слушане, четене, говорене и писане:

- а) историко-биографичен подход – текстът, поставен в съответния културно-исторически контекст и връзката на автора с него;
- б) формално-структурен подход – анализ на литературния текст като автономна структура;
- в) подход, ориентиран към читателската реакция – текстът като повод за различни интерпретаторски позиции, изразявани в устна и в писмена форма.

ОБЩ ХОРАРИУМ ЧАСОВЕ

Часовете по английски език се разпределят в съответствие с общия хорариум за XI и XII клас по учебен план за профилирана подготовка.

II. ЦЕЛИ НА ОБУЧЕНИЕТО.

Според настоящата учебна програма обучението по английски език и литература (ползване на оригинални текстове) в XI клас на профилираните гимназии (трето равнище – чуждоезиков профил) има следните цели:

– запознава учениците с основните периоди, школи, стилове и направления в историята на английската и американската литература до Първата световна война, като надгражда учебното съдържание над преподаваните текстове по английски език чрез литературата в X клас;

– дава познания за най-значимите автори и произведения от английския и американския литературен канон, като хвърля светлина и върху по-малко известни и пери-

ферни факти, жанрове и тенденции;

– развива общата и езиковата култура на ученика;

– изгражда усещане за стил и стилев регистър, както и за уместна употреба на чуждоезиковите структури и лексикални единици;

– изгражда умения за четене с разбиране и оценка на информацията, заложена в художествената творба: съпоставка и контраст, обобщаване, усет към детайла, откриване на връзки между произведения и автори;

– развива езиковите и речниковите умения на ученика на базата на свободна комуникация на английски език върху обсъждания литературен материал;

– създава литературнокритически умения: поставяне на творбата в контекста на епохата и литературната традиция, разпознаване на особеностите на основните жанрове, техники и художествени средства;

– насърчава произвеждането на собствени устни и писмени изказвания върху интерпретирания художествен текст в непосредствена връзка с цялостния процес на чуждоезиковото обучение: устен и писмен коментар на литературно произведение и критически текст, описание, преразказ, резюме, характеристика, интерпретация, писмен проект, събиране на подходяща информация от критически източници, съставяне на библиография.

Колона 1	Колона 2	Колона 3	Колона 4	Колона 5	Колона 6
Ядра на учебното съдържание	Очаквани резултати на ниво учебна програма	Очаквани резултати по теми	Основни нови понятия (по теми)	Контекст и дейности	Възможности за междупредметни връзки
С Л У Ш А Н Е	<p>1. Културно-исторически контекст: Учениците трябва да:</p> <ul style="list-style-type: none"> разпознават и формулират идеите на творбата. поставят авторовите идеи в социокултурния контекст на съответната епоха. съотнасят творбата към по-общия процес на развитието на историята на идеите. (в синхронен и диахронен аспект) придобиват знания за отделните периоди и течения в литературните истории на Англия и САЩ от възникването им до края на XIX век: <p><u>Средновековна англ. литература:</u> стара английска литература</p> <p>· средноанглийски перисд</p>	<p>Учениците трябва да :</p> <ul style="list-style-type: none"> придобият социокултурни знания за съответните периоди от културата на Англия и САЩ, които да използват за интерпретиране на обсъжданите чужди литературни произведения в оригинал; усвоят основни понятия на английски език, свързани с културното, политическото и религиозното наследство, отразено в съответните литер. традиции; <p>– синтез на предхристиянско и християнско мислене (индивид и общност); – героичният идеал, темата за поаялността, темата за самотата;</p> <p>– йерархично-аналогична картина на света, религиозност, цивилизационно въздействие на куртоазната традиция, зараждане на националната идентичност, пътешествие и поклонничество :</p> <p>– картина на света в индианското</p>	<p>Учениците трябва да усвоят следните културологични понятия и реалии, свързани с разглеждания учебен материал:</p> <p>Християнизация, индивидуален героизъм, фатализъм</p> <p>Велика верига на битието, схоластика, мистика, културна нормативност, стилизация</p> <p>Митове за сътворението,</p>	<p>Учениците се насърчават да:</p> <ul style="list-style-type: none"> осъществяват връзки между социокултурния контекст и обсъждания текст; ситуират автора в културната среда; откриват чертите на епохата в текста; анализират и коментират основните социални и нравствени конфликти, представени в изучаваните литературни произведения; съпоставят художествената творба със своя личен опит на съвременни читатели; 	<p>Обществени науки и гражданско образование:</p> <p>История и цивилизация</p> <p>Философия</p> <p>Български език и литература (в раздела „Западно-европейска литература“)</p> <p>Изкуства: (Музика, изобразително изкуство)</p> <p>Природни науки и екология: (присъстват чрез темите за Великите географски открития,</p>
Ч Е Т Е Н Е	ранна индианска литература	– картина на света в индианското	Митове за сътворението,		

	<p><u>Английски Ренесанс и Реформация</u></p> <p><u>Пуританска култура и литература в Новия свят</u></p> <p><u>Епоха на Просвещението в Англия и САЩ</u></p>	<p>творчество, космология и начин на живот на различните индиански племена, сблъсък между ценностната система на племенните култури на местните индианци и цивилизацията на европейските завоеватели.</p> <p>Проблематизиране на средновековната идеология. Ренесансът и преоткриването на света и човека: новото знание (космология, Велики географски открития, анатомия), новото национално самосъзнание, идеи и практики на англ. Реформация. Разцвет на книгопечатането, литературата и изкуствата. Ренесансовата утопия.</p> <p>Европейците в Новия свят и идеята за „нова“ нация, колониален живот в Америка, завладяване на новия континент.</p> <p>Социални трансформации в Англия през XVIII в. „Славната революция“. Просперитет на буржоазната класа. Класицизъм.</p> <p>Революционни идеи и формиране на амер. нация. Културни и полит. измерения на войната за независимост с Англия. Буржоазна революция и оформяне на американската нация – човек и общност.</p>	<p>устно и песенно творчество, легенди, стереотипи и противопоставяне на „диваци“ и „цивилизатори“</p> <p>Хуманизъм, Ренесанс, Реформация, Елизабетинска епоха, англиканска църква, колонизация, Гражданска война, епоса на Гутенберг, елизабетинска драма и театър.</p> <p>Колонизация и среща на културите, калвинизъм, пилигрими, протестантска етика, хроника, религиозни жанрове.</p> <p>Рационализъм, емпиризъм, деизъм, хармония, пропорция.</p> <p>Хуманитаризъм, обществен договор, федерализъм, демокрация, конституционализъм, индивидуализъм, американска идентичност, равенство, републикански</p>	<p>– откриват самостоятелно допълнителна информация за основни събития от епохата и как те формират хуманитарната мисъл през нея.</p>	<p>анатомията, теорията за еволюцията)</p> <p>География и икономика</p>
--	--	--	---	---	---

	<p><u>Английски и американски романтизъм</u></p> <p><u>Викторианска епоха в Англия и САЩ</u></p>	<p>Преосмислената роля на природата и твореца. Култ към чувството и дивата природа. Митотворчество и себемитологизация. Поетика на свободата. Поетизиране на Средновековието. Антииндустриализъм и бягство от реалността.</p> <p>Влиянието на трансцендентализма и завладяването на Запада за развитието на американския романтизъм. Социални конфликти: имиграция, раса, сегрегация, робство, корените на Гражданската война.</p> <p>Социални и парламентарни реформи през XIX век. Вяра в прогреса, индустриализация и механизация. Имперска политика. Викторианският морализаторски патос и неговите вътрешни напрежения. Култ към семейството. Зараждане на женското движение.</p> <p>Години на иконсмическо развитие и експанзия в САЩ. Индустриална революция (Gilded Age). Етика на успеха и големият бизнес, Плурализъм и единство: противоречия в САЩ.</p>	<p>дух, „американската мечта“. Субективизъм, пантеизъм, въображение и фантазия, естетизъм.</p> <p>Трансцендентализъм, идеализъм, индивидуалистичен дух, мултикултурално общество, регионализъм: юг, север, американски запад. (<i>Frontier</i>)</p> <p>Реформаторство, еволюция, чартизъм, дарвинизъм.</p> <p>Социален дарвинизъм, прогресивизъм, прагматизъм, класови и етнически конфликти, разрастване на града.</p>		
	<p>2. Анализ на художествен текст. Учениците придобиват знания за:</p> <p>– структурата и функционирането на худ. творба;</p>	<p>Учениците трябва да придобият знания и умения за анализ и интерпретация на текстове от:</p> <p>1. Английска литература</p> <p>– <i>Староанглийска литература</i>: „Беоулф“</p> <p>– <i>Средноанглийски период</i>:</p>	<p>Учениците трябва да усвоят на англ. език основни термини и понятия от литературната теория, свързани с литературните жанрове и техники:</p>	<p>Учениците практикуват:</p> <p>– анализ на формално ниво “close reading”;</p>	<p>Български език и литература: (връзка с разделите „Езикознание“ „Стилистика“ и „Реторика“)</p>

	<p>– спецификата на отделните литературни жанрове;</p> <p>– основните категории на литературен анализ и основните естетически категории;</p> <p>– най-значимите автори и произведения от съответните периоди на развитието на английската и американската литература.</p> <p>3. Реакция на читателя:</p> <p>А. Устни изказвания по разглеждания текст:</p> <ul style="list-style-type: none"> • анализ на литературно произведение; • интерпретация <p>Учениците четат, мислят, говорят и пишат на английски език по литературни въпроси, формират умения, като защитават позицията си в по-широка рамка, съчетават стратегиите на четене в зависимост от текста въз основа на читателския си опит;</p> <ul style="list-style-type: none"> • четат, мислят, говорят и пишат на английски език по литературни въпроси; • формират умения, като защитават позицията си в по-широка рамка. 	<p>Джефри Чосър Ренесанс и Реформация: Е. Спенсър, У. Шекспир Просвещение: Д. Дефо, Дж. Суифт Романтизъм: У. Блейк, С. Колридж, Дж. Байрон, Дж. Остин Викторианска литература: Е. Бронте, Ш. Бронте, Ч. Дикенс, Дж. Елиът, О. Уайлд. 2. Американска литература Индианска митология (митове и песни) (по избор) Колониална и пуританска литература: „Обща история на Вирджиния“ Просвещение: Б. Франклин Ранен романтизъм: У. Ървинг, Дж. Ф. Кутър Късен романтизъм: Н. Хоторн, Е. Дикинсън, Е. По Преход към реализъм и натурализъм: М. Таен</p>	<p>устна традиция, фолклор, регионални особености; местен колорит;</p> <p>мит, легенда, притча;</p> <p>епос, лирика, драма, ода, сонет, трагедия, комедия; стихосложение, алегория, рима, ритъм, метрика, алитерация;</p> <p>образност, метафора, символ;</p> <p>сантименталност, хумор, ирония, сатира, пародия;</p> <p>роман, структура, тон, тема, наратив, сюжет, герой, разказвач, гледна точка;</p> <p>романтизъм,</p> <p>реализъм,</p> <p>натурализъм,</p> <p>регионализъм.</p>	<p>– проследяване на разгъването на сюжета и резюмиране на основното съдържание и идеите на творбата;</p> <p>– проследяване на структурата на творбата и развитието на персонажната система;</p> <p>– оценяване на стилистиката на текста и ролята на езика като градивно средство на литературата;</p> <p>– разпознаване на основните художествени средства и похвати за изграждане на фикционалния свят на текста;</p> <p>– развиване на умения за тематични връзки между отделни автори и текстове;</p> <p>– съпоставяне между</p>	<p>Втори чужд език</p> <p>Изкуства: (театър, музика, изобразителни изкуства)</p>
--	---	---	--	---	--

				представители на едно и също направление в английската, европейската, американската и българската литература, изучавани в XI-XII клас	
П И С А Н Е	<p>– съчетават стратегиите на четене, в зависимост от текста въз основа на читателския си опит;</p> <p>– разбират основното съдържание на разглежданото произведение;</p> <p>– умеят да анализират и коментират устно основните проблеми, заложиени в текста;</p> <p>– защитават в дискусия или разговор своята критична читателска позиция, като използват подходящ понятиен апарат на английски език.</p> <p>Писане на собствен текст – литературно интерпретативно съчинение:</p> <p>– познават и прилагат основните принципи на структуриране на есе;</p> <p>– изграждат собствена логическа аргументация;</p> <p>– прилагат основните реторични похвати на жанра на есе.</p>	<p>литературни школи и подходи.</p> <p>Литературна критика.</p> <p>позоваване на първични и вторични източници.</p> <p>изграждане на следните умения:</p> <p>– кратко устно описание на абзац или цял текст;</p> <p>– устно резюме на основните елементи в сюжета на разглежданото произведение;</p> <p>– словесен портрет на герой;</p> <p>– устен коментар и защита на собствена позиция;</p> <p>– устно резюме на есе.</p> <p>Учениците трябва да усвоят следните етапи при писане на литературно съчинение:</p> <p>– избор на тема;</p> <p>– формулиране на теза;</p>	<p>Учениците се насърчават да:</p> <p>– изградят съзнание за художествената условност;</p> <p>– идентифицират и дистанцират автора от художествените герои;</p> <p>– изграждат собствена читателска позиция.</p> <p>литературно обсъждане диспут устно описание устен преразказ устно резюме</p> <p>Есе – видове:</p> <p>– описание</p> <p>– разказ</p> <p>– изложение</p>	<p>Насърчава се комуникативният подход към текста посредством следните стратегии:</p> <p>– проблематизиране на основните идеи в текста чрез дискусия или работа по групи;</p> <p>– разиграване на подходящи текстове, симулационни игри и театрални постановки.</p>	<p>Обществени науки и гражданско образование;</p> <p>География и икономика: Задълбочаване на знанията за географските особености</p> <p>Философия: Толерантност и уважение към многообразието от ценностни позиции</p> <p>История и цивилизация: Обогатяване на знанията за историческите събития, социална принадлежност, традиции и др.</p>

		<ul style="list-style-type: none"> – селективно събиране на информация от подходящи източници (критически статии и монографии, енциклопедии и речници, Интернет); – планиране на есе; – изготвяне на конспект; – първи вариант и редактиране; – финален вариант. 	<ul style="list-style-type: none"> – аргументация; Писмено резюме; Писмен проект; Рецензия : тема, теза, фокус, описание, наратив, аргументация, кохезия на текста, критически обзор, библиография, позоваване, цитиране. 		Изкуства: Музика и изобразително изкуство
--	--	---	---	--	---

V. СПЕЦИФИЧНИ ФОРМИ И МЕТОДИ НА ОБУЧЕНИЕ.

Изхождайки от динамичната система **контекст–текст–читател**, настоящата учебна програма се базира на следните методологически предпоставки:

1. Обучението по английски език и литература следва хронологията на културно-историческите и литературните процеси. Тази стратегия дава възможност за широко панорамно представяне на основните периоди, културни тенденции, художествени школи, жанрове и имена. По такъв начин конкретните текстове се разполагат в подходяща историко-литературна рамка.

2. Обучението по американска литература се включва на етапа на историческото възникване на тази литература, като това дава възможност да се запазят естествените межкултурни връзки с английската и европейската литературна традиция.

3. Общата историко-културна рамка се допълва от техниките на близко четене (close reading) на конкретните текстове от съответните периоди, като се прилагат основните понятия на формалния литературен анализ. Очаква се ученикът да усвои съответната терминология на английски език и да открива основните формални структури на текста.

4. В крайния етап на интерпретирането на текстове ученикът произвежда собствени устни и писмени коментари върху тях. В тях се очаква той да разпознава както предпоставените от текста стратегии на четене, така и да изгражда собствената си читателска позиция с оглед на съвременната епоха, национална идентичност, пол и т.н. Тези интерпретации се подпомагат от базисни знания по английски език и се направляват от основните съвременни литературни критически направления.

VI. ФОРМИ И МЕТОДИ НА ОЦЕНЯВАНЕ.

Оценяването на учениците в процеса на обучението по английски език в XI клас отчита обема от литературни и културологични знания и умения по изучавания език, придобити в съответните часове, като взема под внимание чуждоезиковата компетентност и развитите комуникативни умения на ученика. То включва следните форми на текущ контрол:

• устна проверка на знанията и уменията:

- участие в дискусии в клас;
- коментар по зададена тема;
- устно представяне на творба, герой или тема и др.;

• писмена проверка на знанията и уменията:

- кратко литературно есе;
- периодични и обобщаващи тестове;
- писмен проект и др.

Окончателната оценка за годината се оформя на базата на срочните оценки, периодичните тестове и устни и /или писмени проекти. Оценките трябва да отразяват постиженията на учениците в учебния процес.

УЧЕБНА ПРОГРАМА ПО АНГЛИЙСКИ ЕЗИК – XI И XII КЛАС, ВТОРИ ЧУЖД ЕЗИК – ПРОФИЛИРАНА ПОДГОТОВКА

I. ОБЩО ПРЕДСТАВЯНЕ.

Настоящата учебна програма е предназначена за учениците от XI и XII клас – чуждоезиков профил – втори чужд език в българското училище, и има за цел овладяване на знания и постигане на комуникативни умения на учениците в гимназиалния етап на средната образователна степен.

Програмата е съобразена с ДОН за учебно съдържание по чужди езици и е предвидена за годишен хорарниум от 180 часа в XI клас и 155 часа в XII клас за обучение по английски език като втори чужд език (чуждоезиков профил).

Учебната програма дава възможност на всички ученици в XI и в XII клас да развият рецептивни и продуктивни умения и компетентности по чуждия език, което представлява изградено единство от знания, умения и отношения в езиков, социокултурен и стратегически план и предполага осъзнати знания за езиковата система. Учениците развиват умения за адекватното прилагане на езика в структурен и функционален смисъл за ориентирание в социокултурния контекст на английския език. Те осъзнават достоинства на родната култура и показват осъзнато уважение към културните различия, което им дава възможност за общуване в многоезикова и многокултурна среда. Това предполага развиване на умения да се използват компенсаторни стратегии при възникване на проблеми от комуникативен характер – в ситуации на социални контакти.

Настъпващите процеси на социалнополитическа, икономическа и културна интеграция на страните в Европа и в света превърнаха владенето на чужди езици в първостепенна необходимост за младото поколение в България, което дава възможност за обучение и намиране на работа в международна среда и за активно участие в съвместни проекти с представители на други културни и езикови общности.

На преден план излиза необходимостта от създаване на високообразовани и информирани членове на гражданското общество, които да могат да се развиват самостоятелно, да прилагат знанията и уменията си в мултикултурна среда и да работят ефективно в екип, съобразно с установените международни стандарти. Реализацията на младите хора през новия век ще бъде свързана с владенето най-малко на два чужди езика с висока степен на комуникативна компетентност.

Навлизането на информационните технологии във всички сфери на живота наложи английския език като международен и допълнително засилва мотивацията на учениците за усвояването му като средство за комуникация, информация и развлечение. Непосредствената практическа значимост на придобитите знания и умения по изучавания първи чужд език и обучението по английски език като втори чужд език дават възможност за общуване в разнообразна международна обстановка.

Обучението по английски език като втори чужд език е тясно свързано с обучението по роден език и култура. Комуникативните умения и стратегии от обучението по роден език и по изучавания първи чужд език служат като опора през целия учебен процес. Съпоставката на родната култура с културите на държавите, говорещи изучавания от

учениците в България чужд език, спомага за осъзнаване на непознатото и за запазване на националната идентичност. Друга важна опора са междупредметните връзки, които позволяват на учениците да се развиват комплексно, като разширяват общата и езиковата си култура чрез интегриране на придобитите специални знания и умения.

II. ЦЕЛИ НА ОБУЧЕНИЕТО.

Според настоящата учебна програма обучението по английски език в XI и в XII клас като втори чужд език има за цел да:

- завърши изграждането на комуникативна компетентност на ученика;
- разшири общата и езиковата култура на ученика;
- затвърди желанието на ученика да ползва два чужди езика за межкултурно общуване;
- изгради личността на ученика в контекста на родния език и изучавания първи чужд език;
- затвърди самочувствието и съзнанието за национална идентичност и достойнство;
- създаде социално отговорно отношение и поведение на учениците.

Структурата на учебната програма спомага за ориентиране на ползващите я учители, родители и автори на учебници и учебни помагала, за да изработят подходящи стратегии както за изучаване на езика, така и за изработване на система за обективно оценяване.

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ		УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ			
Ядра на учебното съдържание	Очаквани резултати на ниво учебна програма	Очаквани резултати по теми	Основни понятия	Контекст и дейности	Междупредметни връзки
<ul style="list-style-type: none"> Слушане Четене 	<p>Очаквани резултати на ниво учебна програма</p> <ul style="list-style-type: none"> Разбира основната информация в изказвания с нормална скорост на говорене и стандартен език; Разбира в подробности разговори и изказвания в пряк или непряк контакт, с нормална скорост на говорене; Разбира конкретна информация от различни научнопопулярни и публицистични, радио- и телевизионни предавания; Разбира основната информация от публицистични и специализирани текстове на стандартен език; Разбира в подробности различни по речев жанр, функционален стил текстове с позната тематика, като извлича проблеми, становища и аргументи; Намира конкретна информация в художествени, публицистични, научнопопулярни и специализирани текстове; 	<p>Учениците трябва да придобият понятийни, езикови и социокултурни знания и речеви умения в следните тематични области, които да използват за комуникация в учебна обстановка и в реални ситуации:</p> <p>Тематични области</p> <p>МЛАДОСТ И БИТ</p> <ul style="list-style-type: none"> Личност и социални отношения (характер, приятели, чувства, самовъзпитание, живот без дрога) Професия и кариера (конкурси, планове, квалификация, семеен бюджет) Свободно време (здравословен начин на живот, спортуване, туризъм, забавления) <p>СВЕТЪТ, В КОЙТО ЖИВЕЕМ</p> <ul style="list-style-type: none"> Променящият се свят около нас Информация, комуникация, межкултурни отношения Държава, законност и права Историческо наследство (литература, изкуство) 	<p>Учениците трябва да усвоят следните езикови знания и речеви функции:</p> <p>Фонологични</p> <p>Фонологични модели и интонация, близки до тези на носителите на английски език</p> <p>Граматически (морфосинтактични)</p> <ul style="list-style-type: none"> Местоимения – емфатична употреба Съществително име – специални случаи <p>Разширяване на фразата Количествени определители (a few/few, a little/little) Членуване – разширение Неправилно множествено число</p> <ul style="list-style-type: none"> Прилагателно име – разширение и обобщение Словоред Наречие (II) – Степени за сравнение и обобщение Глагол Видове (фразови, модални – разширение) Времена – интегрирана употреба на изучените до 	<p>Във връзка с общите и конкретните цели на учениците трябва да се даде възможност да:</p> <ul style="list-style-type: none"> работят на екипен принцип намират автентични материали използват езика в реалния живот използват технически пособия участват в дискусии и да аргументират мненията си осъществяват интердисциплинарни връзки се организират в групи по интереси към различните умения за прилагане на езика предават необходима информация на трети лица чрез превод правят самооценка и взаимна оценка ползват всякаква справочна литература се подготвят за участие в езикови изпити, провеждани от различни институции 	<p>Междупредметни връзки се осъществяват в контекста на изучаваните теми, както следва:</p> <ul style="list-style-type: none"> Български език и литература; Жанрове, фантастика Национална идентичност Фолклор Видове есе Математика, информатика и информационни технологии; Кибернетика Услуги Семеен бюджет Обществени науки и гражданско образование; История и цивилизация; Глобализъм и европейска интеграция Международно сътрудничество Национална идентичност Етика и право: Начин на живот – морал и морален избор Приятелство, отношения и нравственост Държава Права и законност – справедливост Защита на животните, опазване на околната среда

<ul style="list-style-type: none"> • Говорене 	<ul style="list-style-type: none"> • Участва в разговор или дискусия, като излага и защитава становището си, изслушва и разбира това на другите, изразява отношението си към него и проявява толерантност към събеседниците си; • След предварителна подготовка прави кратко изказване на разнообразна тематика; • Води разговор по телефонна за търсене на информация; • Използва стандартен език и подходящи за ситуацията: поведение, произношение и интонация, при необходимост прилага компенсаторни стратегии за преодоляване на проблеми; • Резюмира съдържанието на разнородни текстове, свързани с интересите му; • Пише кратко официално писмо за получаване на информация; • Съставя стандартен автобиографичен текст (супсисилум vitae), придружително писмо, в което излага мотивите си. 	<p>ПЛАНЕТАТА ЗЕМЯ И ДРУГИ СВЕТОВЕ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Околна среда, бедствия и катаклизми • Реалност и виртуалност • Живот извън нашата планета, фантастика <p>Понятийни категории</p> <p>Обобщаване на категориите, въведени в предходните класове, и по-разширено изучаване на следните категории:</p> <ul style="list-style-type: none"> • род и вид (генеричност) • време (предходност, едновременност, последователност) • процеси • съществуване, реалност и модалност • условност и предположение • пряко и непряко изразяване • залог • отношения <p>Социокултурни знания</p> <p>В рамките на посочените теми учениците трябва да разширяват знанията си за живота в англоезичните страни, както и за други страни по света, а също така да имат представа за тенденциите за развитие в глобален мащаб, за да могат пряко или чрез интернет да:</p>	<p>X клас, вкл. минало перфектно и минало перфектно продължително, бъдеще продължително и бъдеще перфектно</p> <p>Преразказана и непряка реч Специални случаи: напр. To get used to, to be used to и други Страдателен залог – II Условно наклонение – (II и III тип) Инфинитив и герундий – обобщение!</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изречение – • Видове сложни изречения; • Подчинени изречения със или без съюзни връзки • Обобщение • Съюзи – напр. unless, in case, provided, providing, as long as, although <p>* Забележка: Приема се, че всяка граматическа категория се изразява с парадигма от форми, някои от които основни, а други по-периферни. С (I) са отбелязани основните форми, а с (II) останалите.</p> <p>Словообразуване</p> <p>Основни продуктивни модели</p>		<p>Професионален дълг</p> <p>Светът, в който живеем Младост и бит</p> <p>География и икономика: България – природна среда, население, стопанство, видове туризъм и организиране на пътуване бедствия и катаклизми</p> <ul style="list-style-type: none"> • Природни науки и екология (химия, биология, физика) Здравословен начин на живот Екология Космос Киберпространство • Физкултура и спорт: Спортуване Туризъм Начин на живот
<ul style="list-style-type: none"> • Писане 					

- установяват лични контакти
- усвояват най-типични поведенчески модели на говорещите английски език
- разширяват културата си
- участват в конкурси
- разпространяват информация за родната си страна и културата ѝ
- разпространяват получените знания

Сфери на социално взаимодействие

Учениците са подготвени да общуват адекватно в следните ситуации на общуване:

- вкъщи
- в училище
- в клуб по интереси
- на обществени места
- места за отдих

Учениците изпълняват ролите на:

- събеседник
- участник в дискусия
- разказвач
- пътник
- клиент
- зрител, читател, слушател
- гост – домакин
- кандидат в конкурс

Лексикални

- около 600–650 лексикални единици за активна употреба
- фразеологични съчетания
- лексикални полета

Речеви умения

Предложените теми са така подбрани, че учениците да могат да:

- изказват решения, намерения, молби, предложения, съвети, задължения, критикуване, желания, съжаление
- описват места, посоки, разположение, предмети, външност
- дават лична информация – професии, работа, ежедневието, предпочитания, свободно време, отношения
- разказват минали случки, събития, новини, мечти
- сравняват – прилики и разлики, предимства и недостатъци
- обясняват – предсказване, размишления, изясняване на истината

Поведенчески модели

Ученикът трябва да умеє правилно да се ориентира по отношение на контекст и събеседник, да разграничава ситуациите, които налагат

		<p>Комуникативни стратегии</p> <p>Учениците трябва да усвоят някои компенсаторни стратегии при общуване, като:</p> <ul style="list-style-type: none"> • интонация и език на тялото • разпознава международна лексика • разпознава поведенчески модели с различен смисъл • използва справочни материали • използва знания по друг чужд език • прави езикова догадка от ключови думи, ползва илюстрации, демонстрира примери, ползва наличните езикови средства и помощ от събеседниците си 	<p>ползване на официален или разговорен стил на езика, да спазва речевите норми на поведение, като:</p> <ul style="list-style-type: none"> • предава ясно необходимата информация • не се отклонява от темата • толерантен е към събеседника, не го прекъсва, проявява разбиране 		
--	--	--	---	--	--

V. СПЕЦИФИЧНИ ФОРМИ И МЕТОДИ НА ОЦЕНЯВАНЕ ПОСТИЖЕНИЯТА НА УЧЕНИКА.

Учителят осъществява непрекъснат и пряк контрол върху работата на учениците. Текущата оценка, винаги добре обоснована пред ученика, носи постоянна информация за постиженията му относно конкретни учебни единици или уроци. При затвърдяване на материала е необходимо учениците да бъдат оценявани по отношение на езиковата правилност за осъществяване на общуването и свободата на изказа.

От учениците в XI и в XII клас може да се изиска самооценка и взаимно оценяване. Те трябва да могат да осмислят и да обобщават работата и постиженията си в часа по английски език. Те могат да проявяват възискателност както към себе си, така и към учителя по отношение на обема от знания, умения и култура, които получават. При такава организация за оценяване постиженията на ученика в XI и в XII клас учителят е в състояние да получава обратна информация за работата си и ще може да се преориентира в по-нататъшните занимания с учениците. Наред с количественото си измерение оценката като цяло може да има окуражителен характер и да влияе на самочувствието на учениците при общуване на английски език.

Годишната оценка на учениците се оформя въз основа на срочните оценки и проведените периодични и обобщаващи тестове. Оценка следва да са обективно отражение на работата и постиженията на учениците при прилагане на различните умения за ползване на езика.

VI. МЕТОДИЧЕСКИ УКАЗАНИЯ ПО ПРИЛАГАНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА.

Обучението по английски език следва да е съобразено с общоприетите принципи на комуникативния и познавателния подход. Учителят трябва да съсредоточи усилията си към по-интелектуален подход в процеса на обучение и усвояване на езика от учениците.

При комуникативния подход обучението по английски език е ориентирано към ученика. Задължително е да се отчитат интересите и потребностите за ползване на чуждия език от учениците в XI и в XII клас. Те са вече пълноценни събеседници, участници в процеса на общуване, задават въпроси и отговарят на въпроси, изразяват и оспорват мнения. Те имат възможност да реализират своите лични желания за общуване във и извън класната стая. Учител и ученици са равнопоставени партньори. Такава организация в отношенията дава възможност работата в класната стая да се организира така, че да прилича в максимална степен на истинска житейска ситуация.

Учениците работят самостоятелно, по двойки и на групи. Препоръчва се темите да се разработват така, че да стимулират – да предизвикват интереса на учениците и да изискват разсъждения и дискусии. След представяне на нов материал (чрез четене, слушане или обсъждане) е необходимо да се премине през фаза за упражнения (контролирана практика на новия материал – от прости за употреба структури до по-свободното им прилагане в реални ситуации), които да доведат до леко, неусетно и свободно прилагане на придобитите умения. Учениците не се ограничават по отношение на различни дейности при ползване на чуждия език в по-широк контекст (може да има игри по роли, дискусии, да разказват за себе си).

Като се спазва принципът за интегриране на уменията, се препоръчва функционалното им насочване.

Родният език, както и изучаваният първи чужд език (при възможност) могат да се използват за съпоставка при осмисляне на абстрактните понятия и структурните модели.

Учениците в XI и в XII клас сами биха могли да откриват по-ефективни стратегии за учене и прилагане на езика, което непрекъснато би повишавало тяхната мотивация.